

KJENTMANNS- MERKET



HÅNDBOK
2020–2023

4

ERSTATNINGS-
POSTER

Kjentmannspostene
9, 18, 23 og 28



KJENTMANNSMERKET, FIRE NYE POSTER VÅREN 2021

Fire poster i Kjentmannshåndboken (2020-23) har kun varighet til 30. april 2021.

Dette gjelder postene 9, 18, 23 og 28. I dette heftet finner du fire nye poster som erstatter de som utgår. De nye postene vil stå ute fra 1. mai 2021 til 1. september 2023.

God tur!

Vennlig hilsen
Skiforeningen

HVA ER KJENTMANNSMERKET?

Dette heftet fungerer også som en smakebit på turguiden Kjentmannsmerket for dem som ikke kjenner det fra før.

Kjentmannsmerket er en kulturminne-orientering med mest vekt på kulturminner. Plassering av postene er valgt ut fra gammel og ny markahistorie og vakker natur. Postene er spredt over et stort geografisk område og hver post gir deg en ny og opplevelsesrik tur. I dette heftet finner du beskrivelse av fire poster spredt på tre områder i Marka rundt Oslo. Om postjakten gir mersmak kan du kjøpe håndboken til Kjentmannsmerket i Skiforeningens nettbutikk: <https://markabutikken.no/> og prøve deg på ytterligere 46 turer.

KART

For å finne postene anbefaler vi papirkart eller Skiforeningens tur-app Imarka. Appen er gratis og viser deg hvor du er på kartet og kan være til hjelp i postjakten. Husk å laste kartene ned på mobilen så de også fungerer i offline-modus (når mobildekning ikke er tilgjengelig). Sverger du til papirkart, anbefaler vi følgende fra Nordeca: Oslo Nordmark, Oslo Østmark og Indre Oslofjord, alle i 1:50 000. Kart kan kjøpes i markabutikken.no.

Å ORIENTERE SEG

Postenes plassering er markert med toppen av grantreet i kartutsnittet. I overskriften til hver post er det oppgitt en seksifret kartreferanse. Denne referer til rutenettet på turkartet. De 2 første sifrene finner du i øvre og nedre kant av kartet.

Siffer nummer 4 og 5 finner du på høyre og venstre kant. Finn riktige ruter og følg linjene til de treffer hverandre. I denne ruten ligger posten (de siste sifrene nummer 3 og 6 viser på samme måte deling innenfor ruten punktets detaljerte posisjon innenfor ruten).

Postene er relativt enkle å finne og man trenger normalt ikke å bruke kompass. 1:50 000-kartene er en forholdsvis «grov» målestokk, men bokens beskrivelse av terreng og adkomst er som oftest til god hjelp i postjakten.

GPS er ikke nødvendig for å finne postene. Har du GPS og ønsker å bruke denne, finner du koordinatene bakerst i heftet.

9. BERTELSMYRÅSEN 338 (762274)

Løypekrysset på Bertelsmyr er et populært sted å stoppe for å ta en pust i bakken på skitur i Kjekstadmarka. Mindre kjent for de fleste er nok Bertelsmyråsen, et av de høyeste punktene i Kjekstadmarka. Fra toppen av Bertelsmyråsen er det flott utsikt vestover. Man ser også fint ned på selve Bertelsmyr.

Adkomst: En unnselig og tydeligvis lite brukt sti fører oss inn til topppunktet fra skogsbilveien øst for åsen. Posten står på et tre ved toppunktet 338 moh.

FRA BERTELSMYRÅSEN

har du fin utsikt mot syd og vest.





Klipp
her/
skriv
kode



18. HØGVOLLTOPPEN (787744)

Høgvolltoppen ligger nord for Øyangens nordende i det høytliggende området nord for Ringkollen. Med sine 665 m.o.h., er den en av de høyeste åsene i Marka, men siden den er én av flere høye og skogkledte åser i området, er den ikke særlig markert. Selve toppen er dekket av stor skog, og utsikten derfra er meget beskjeden. Men vestsiden dekkes av flere store hogstfelt, så derfra er det utsikt mot syd mot Gjørudshaugen og Nyseteråsen. Nord for åsen går det blåmerket sti til Hinghanghaug, og i dalen syd for den er det en gammel, driftsvei fra Østerdamsveien mot Styggdalen. På selve åsen er det bare dyretråkk og traktorslep.

Men navnet er av nyere dato, for på rektangelkartet fra 1872 er Høgvolltoppen og ryggen vest for denne tegnet som lang ås med navn TørBrend(e)n, mens Gjørudshaugen er tegnet som en mindre ås, og ikke navnsatt.

På vestsiden av Høgvolltoppen, et stykke oppe i lia står noen gamle bygninger til nedfalls.

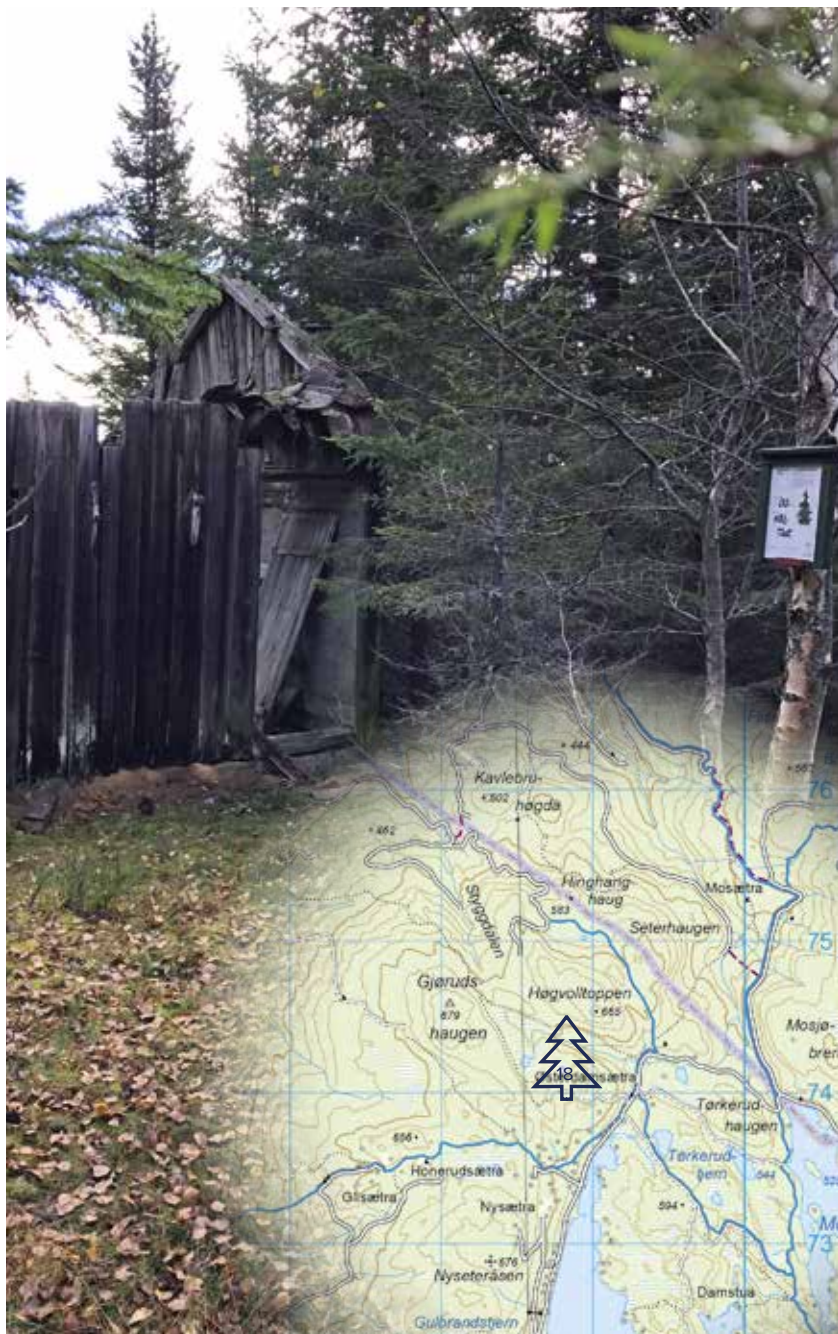
Det er en gammel høggerkoie og stall med plass til to hester. Det er mange år siden plassen var i bruk og de siste som benyttet stedet var folket på Nordre Aslaksrud gård som flyktet til skogs i maidagene i 1940. Det var trefninger med nazistene i Åsbygda, og gården deres ble brent. Etter krigen var det slutt på å kjøre tømmer med hest og det var ikke bruk for koia. Det var ingen barn på gården så stedet ble heller ikke omgjort til hytte. Nordre Aslaksrud fikk ny eier på 60-tallet. Plassen ble kalt «Se opp» for skogen sto så tett rundt. Området er kjent som et fint elgterreng så kanskje du treffer elg på turen?

Forfallet er nå kommet så langt at det snart vil være vanskelig å tyde hva bygningene har vært brukt til. Et spennende sted er det likevel og vi kan anbefale en liten rast på berget foran husene.

Adkomst: Fra Ringkollen kan vi følge veien ned til Øyangen og videre nordover til Østerdamsetra. Like nord for seteren krysser veien en bekk. Her finner vi en liten umerket sti eller driftsvei på nordsiden av bekken. Følg denne forbi den første lille myra. Er vi heldige finner vi det lille tråkket skrått oppover lia og kommer rett på posten. Vi anbefaler å bruke Imarkappen for å følge med på hvor i kartet vi er for sammenligning med kartutsnittet.

HØGVOLLTOPPEN:

Taket på den gamle stallen har gitt etter for naturkreftene.



Klipp
her/
skriv
kode

23. TRANTJERN GÅRD (849782)

Trantjern gård ble opprinnelig ryddet på 1800-tallet og tilhørte Jevnaker Almanning. Senere kom gården i privat eie. På Trantjern gård tok de imot overnattingsgjester fra 1917 til 2005. Overnattingstilbudet opphørte da Solveig Ødegaard på Trantjern døde etter et langt liv i turfolkets tjeneste. Tradisjonen var at overnattingsgjestene hadde med seg ingrediensene til en middag som vertskapet tilberedte. På den måten trengte ikke vertskapet å sitte inne med noe stort matvarelager og ha usikkerhet med hensyn til hvor mange som eventuelt dukket opp for overnatting en lørdagskveld.

Høsten 2020 kom gården for salg på det åpne markedet. Budrunden endte med at Sparebankstiftelsen DNB kjøpte den tradisjonsrike gården. Intensjonen med kjøpet var avklart med Skiforeningen og DNT Oslo og Omegn i forkant. Sparebankstiftelsen stiller gården til disposisjon for de to friluftsforsamlingene, som skal samarbeide om utvikling og drift, til glede for alle Markabrukere.

Gården er på 44 mål, hovedhuset er på 300m² og på kjøpstidspunktet var det 28 sengeplasser fordelt på 9 soverom. Gården trenger oppussing og det skal bli spennende å se fruktene av samarbeidet etter hvert.

Adkomst: Trantjern gård ligger i fin turavstand både fra Myllsdammen og Tverrsjøstallen. Bruk Imarka-appen og velg sti eller skogsbilvei sommerstid eller en av de mange fine løypene vinterstid.

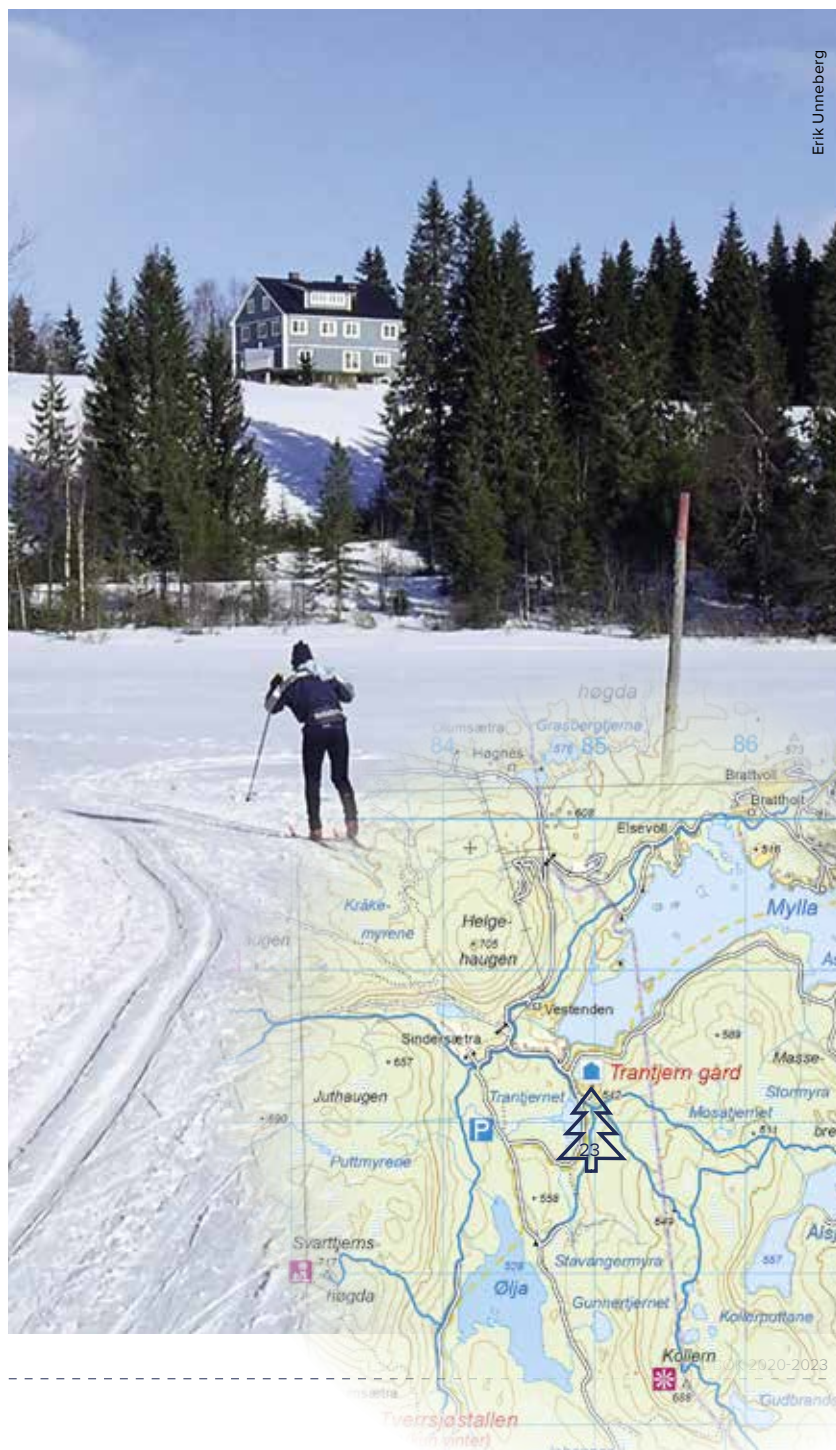
Posten står på en bjerk ved flaggstangfundamentet nord for hovedhuset.

TRANTJERN GÅRD:

Et flott og tradisjonsrikt overnattingstilbud, sommer og vinter.



Klipp
her/
skriv
kode





28. DAMÅSEN 301 (114371)

I dette området av Østmarka hadde Milorg øvelser under krigen. Senter for denne aktiviteten lå på Damåsen nordøst for Skålsjøen. Her ble det høsten 1943 bygget en leir av og for unggutter som nektet å møte til naziledet arbeidstjeneste. 40 mann fra Milorggruppe 13143 kom til Damåsen i april 1945, bygget to hytter til og deltok i den kampskolene «Polar Bear» drev. Polar Bears oppgave var å forhindre at tyskerne ødela kaier og jernbaneanlegg i tilfelle alliert invasjon. Ansatte i Havnevesenet og NSB kom i puljer til Damåsen og deltok i så realistiske øvelser i området, med skyting og sprengning, at folk i Losby trodde det var virkelige krigshandlinger. Leiren ble forlatt om kvelden 7. mai, og 13143 var av de første væpnede styrker som kom inn til Oslo. Leiren på Damåsen lå ved høyde 301.

Adkomst: Det står en plakett ca. halvveis mellom veikrysset ved Askeslora og der veien ender før Skålsjøen. Her ser vi informasjon om posten og veiviser til høyre opp i åsen (se bildet). Derfra er det en ca. 3-400 meter stigning opp til toppen hvor selve posten står. Det starter som et utydelig tråkk, men forsvinner etter hvert. Litt ulendt, så posten er ikke nødvendigvis barnevennlig for barn under ca. 10 år.

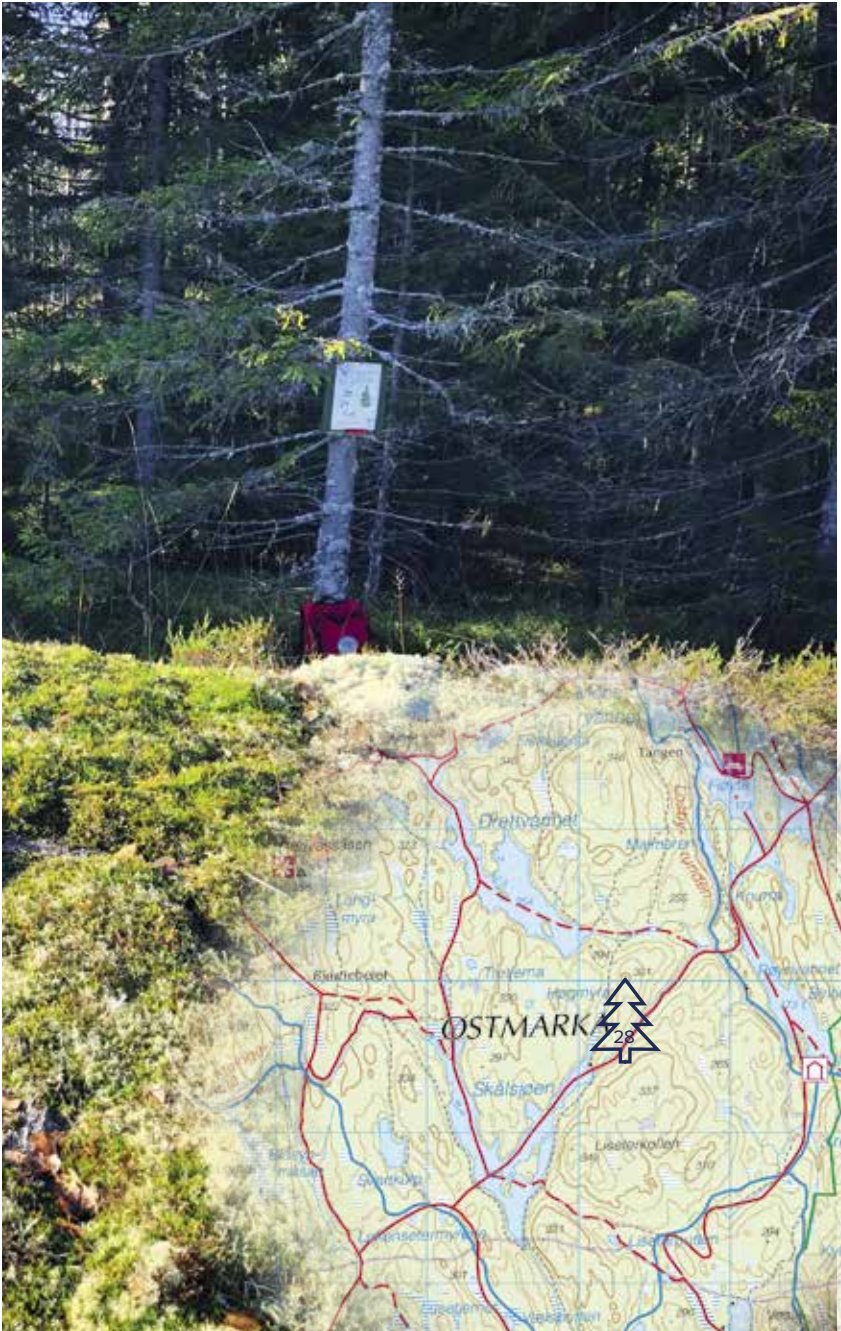
Posten står på et tre ved toppunktet.

DAMÅSEN:

*Her på Damåsen lå kampskolene
«Polar Bear» de siste årene av annen verdenskrig.*



Klipp
her/
skriv
kode





Før opp når du tar postene. Når du i løpet av en toårsperiode har funnet 15, 25 eller 40 poster, har du klart kravet til Kjentmannsmerket. Les merkekravene foran i heftet.

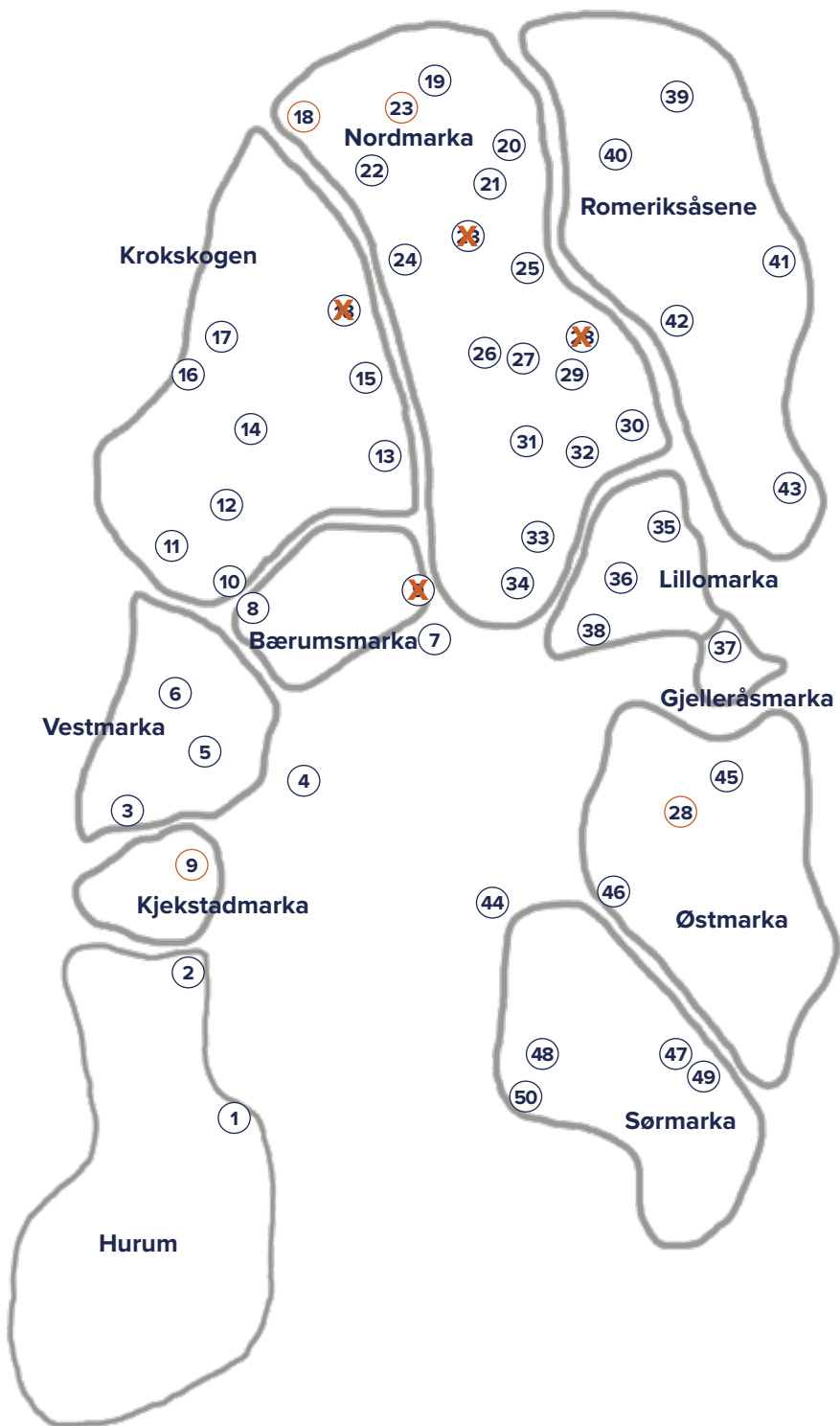
DATO	NR	POST	DATO	NR	POST
	1	Leina Kanonpost		26	Hakklokroktjern
	2	Aukeåsen - 213		27	Ved Hakkloelvens østside
	3	Bøsetra, ved utsikten		28	Damåsen 301
	4	Haagensenovnen		29	Fuglemyrhøgda 456
	5	OL-skog		30	Skåltjern
	6	Ringivollen		31	Glåmene
	7	Lysakerelven		32	Helgheim
	8	Øyervannsdammen		33	Høyde 334, vest, Lille Åklungen
	9	Bertelsmyråsen		34	Bobbanen ved «Veggen»
	10	Lommedalsbanen		35	Brennberget 441
	11	Menuetten		36	Kampen
	12	Dammersplassen		37	Sherpatrappen
	13	Lysegrana		38	Haralds bolig
	14	Sersjantmyra		39	Rudskampen 585
	15	Såta		40	Kroktjernet
	16	Mørganga		41	Raudfjell 410
	17	Stubdalskampen		42	Port Arthur
	18	Høgvolltoppen		43	Der Skarudhytta sto
	19	Svesvika		44	Gjersjøelva
	20	«Gullfax» ved opplysningsskiltet		45	Hoppet på Kirkerudkollen
	21	Bekkeløpet nord, Grimstjernspullen		46	«Ørneredet»
	22	Pershusfjellet 649		47	Dammyrdammen
	23	Trantjern gård		48	Hebekkmåsan
	24	Spålsdammen		49	Prekestolen
	25	Fiskeløysåsen 370		50	Salstein

Merket innløst

Dag/mnd./år: Valør:

Dag/mnd./år: Valør:

Dag/mnd./år: Valør:



GPS-KOORDINATER

- 9** Bertelsmyråsen 338 (0576225-6627489)
- 18** Høgvolltoppen (0578772-6674488)
- 23** Trantjern gård (0584966-6678273)
- 28** Damåsen 301 (0611382-6637008)



SKIFORENINGEN



Sporene starter på www.skiforeningen.no

Kongeveien 5, N-0787 Oslo Tlf: 22 92 32 00